

Ondas

[Método e recomendacións](#)

◇ PROBLEMAS

● Ecuación de onda

- Unha onda cuxa amplitude é 0,3 m percorre 300 m en 20 s. Calcula:
  - A máxima velocidade dun punto que vibra coa onda se a frecuencia é 2 Hz.
  - A lonxitude de onda.
  - Constrúe a ecuación de onda, tendo en conta que o seu avance é no sentido negativo do eixe X .

(P.A.U. xuño 16)

Rta.: a) $v_m = 3,77$ m/s; b) $\lambda = 7,50$ m; c) $y(x, t) = 0,300 \cdot \sin(12,6 \cdot t + 0,838 \cdot x)$ [m]
- Unha onda harmónica transversal propágase na dirección do eixe X e vén dada pola seguinte expresión (en unidades do sistema internacional): $y(x, t) = 0,45 \cos(2x - 3t)$. Determina:
  - A velocidade de propagación.
  - A velocidade e aceleración máximas de vibración das partículas.
  - A diferenza de fase entre dous estados de vibración da mesma partícula cando o intervalo de tempo transcorrido é de 2 s.

(P.A.U. xuño 15)

Rta.: a) $v_p = 1,50$ m/s; b) $|v_m| = 1,35$ m/s; $|a_m| = 4,05$ m/s²; c) $\Delta\varphi = 6,0$ rad
- Unha onda harmónica transversal propágase no sentido positivo do eixe x con velocidade $v = 20$ m·s⁻¹. A amplitude da onda é $A = 0,10$ m e a súa frecuencia é $f = 50$ Hz.
  - Escribe a ecuación da onda.
  - Calcula a elongación e a aceleración do punto situado en $x = 2$ m no instante $t = 0,1$ s.
  - Cal é a distancia mínima entre dous puntos situados en oposición de fase?

(P.A.U. set. 11)

Rta.: a) $y = 0,100 \cdot \sin(100 \cdot \pi \cdot t - 5,00 \cdot \pi \cdot x)$ [m]; b) $y(2, 0,1) = 0$; $a(2, 0,1) = 0$; c) $\Delta x = 0,200$ m
 a') $y = 0,100 \cdot \cos(100 \cdot \pi \cdot t - 5,00 \cdot \pi \cdot x)$ [m]; b') $y(2, 0,1) = 0,100$ m; $a(2, 0,1) = -9,87 \cdot 10^3$ m/s²
- Unha onda harmónica propágase en dirección x con velocidade $v = 10$ m/s, amplitude $A = 3$ cm e frecuencia $f = 50$ s⁻¹. Calcula:
  - A ecuación da onda.
  - A velocidade e aceleración máxima dun punto da traxectoria.
  - Para un tempo fixo t , que puntos da onda están en fase co punto $x = 10$ m?

(P.A.U. set. 10)

Rta.: a) $y = 0,0300 \sin(100 \cdot \pi \cdot t - 10 \cdot \pi \cdot x)$ [m]; b) $v_m = 9,42$ m/s; $a_m = 2,96 \cdot 10^3$ m/s²
 c) $x' = 10,0 + 0,200 \cdot n$ [s], ($n = 0, 1, 2 \dots$)
- A ecuación dunha onda é $y(t, x) = 0,2 \sin \pi (100t - 0,1x)$. Calcula:
  - A frecuencia, o número de ondas k , a velocidade de propagación e a lonxitude de onda.
  - Para un tempo fixo t , que puntos da onda están en fase co punto que se atopa en $x = 10$ m?
  - Para unha posición fixa x , para que tempos o estado de vibración dese punto está en fase coa vibración para $t = 1$ s?

(P.A.U. xuño 10)

Rta.: a) $f = 50,0$ Hz; $k = 0,314$ rad/m; $v = 1,00 \cdot 10^3$ m/s; $\lambda = 20,0$ m; b) $x = 10,0 + 20,0 \cdot n$ [m]
 c) $t = 1,00 + 0,0200 \cdot n$ [s], ($n = 0, 1, 2 \dots$)
- A ecuación dunha onda é $y(x, t) = 2 \cos 4\pi (5t - x)$ (S.I.). Calcula:
  - A velocidade de propagación.
  - A diferenza de fase entre dous puntos separados 25 cm.
  - Na propagación dunha onda que se transporta materia ou enerxía? Xustifícao cun exemplo.

(P.A.U. xuño 09)

Rta.: a) $v_p = 5,00$ m/s; b) $\Delta\varphi = \pi$ rad

7. Unha onda harmónica transversal propágase na dirección do eixe X : $y(x, t) = 0,5 \sin(4x - 6t)$ (S.I.). Calcula:
- A lonxitude de onda, a frecuencia coa que vibran as partículas do medio e a velocidade de propagación da onda.
  - A velocidade dun punto situado en $x = 1$ m no instante $t = 2$ s
  - Os valores máximos da velocidade e a aceleración.

(P.A.U. set. 08)

Rta.: a) $\lambda = 1,57$ m; $f = 0,955$ Hz; $v_p = 1,50$ m/s; b) $v_1 = 0,437$ m/s; c) $v_m = 3,00$ m/s; $a_m = 18,0$ m/s²

8. A ecuación dunha onda sonora que se propaga na dirección do eixe X é:
 $y = 4 \sin 2\pi(330t - x)$ (S.I.). Acha:
- A velocidade de propagación.
  - A velocidade máxima de vibración dun punto do medio no que se transmite a onda.
  - Define a enerxía dunha onda harmónica.

(P.A.U. set. 07)

Rta.: a) $v_p = 330$ m·s⁻¹; b) $v_m = 8,29 \cdot 10^3$ m/s

9. A ecuación dunha onda transversal é $y(t, x) = 0,05 \cos(5t - 2x)$ (magnitudes no S.I.). Calcula:
- Os valores de t para os que un punto situado en $x = 10$ m ten velocidade máxima.
  - Que tempo ten que transcorrer para que a onda percorra unha distancia igual a 3λ ?
  - Esta onda é estacionaria?

(P.A.U. xuño 07)

Rta.: a) $t_1 = 4,3 + 0,63n$ [s], ($n = 0, 1, 2, \dots$); b) $t_2 = 3,8$ s

10. Unha onda transmítese ao longo dunha corda. O punto situado en $x = 0$ oscila segundo a ecuación $y = 0,1 \cos(10\pi t)$ e outro punto situado en $x = 0,03$ m oscila segundo a ecuación $y = 0,1 \cos(10\pi t - \pi/4)$. Calcula:
- A constante de propagación, a velocidade de propagación e a lonxitude de onda.
  - A velocidade de oscilación dun punto calquera da corda.

(P.A.U. xuño 06)

Rta.: a) $k = 26,2$ rad/m; $v_p = 1,20$ m/s; $\lambda = 0,240$ m; b) $v = 3,14 \cdot \sin(31,4 \cdot t - 26,2 \cdot x)$ [m/s]

11. Unha onda periódica vén dada pola ecuación $y(t, x) = 10 \sin 2\pi(50t - 0,2x)$ en unidades do S.I. Calcula:
- Frecuencia, velocidade de fase e lonxitude de onda.
  - A velocidade máxima dunha partícula do medio e os valores do tempo t para os que esa velocidade é máxima (nun punto que dista 50 cm da orixe)

(P.A.U. set. 05)

Rta.: a) $f = 50,0$ Hz; $\lambda = 5,00$ m; $v_p = 250$ m/s; b) $v_m = 3,14$ km/s; $t = 0,00200 + 0,0100 \cdot n$ [s], ($n = 0, 1, \dots$)

12. Unha onda plana propágase na dirección X positiva con velocidade $v = 340$ m/s, amplitude $A = 5$ cm e frecuencia $f = 100$ Hz (fase inicial $\varphi_0 = 0$)
- Escrebe a ecuación da onda.
  - Calcula a distancia entre dous puntos cuxa diferenza de fase nun instante dado é $2\pi/3$.

(P.A.U. xuño 05)

Rta.: a) $y = 0,0500 \cdot \sin(628 \cdot t - 1,85 \cdot x)$ [m]; b) $\Delta x = 1,13$ m

13. A función de onda que describe a propagación dun son é $y(x) = 6 \cdot 10^{-2} \cos(628t - 1,90x)$ (magnitudes no sistema internacional). Calcula:
- A frecuencia, lonxitude de onda e velocidade de propagación.
  - A velocidade e a aceleración máximas dun punto calquera do medio no que se propaga a onda.

(P.A.U. set. 04)

Rta.: a) $f = 100$ Hz; $\lambda = 3,31$ m; $v_p = 331$ m/s; b) $v_m = 37,7$ m/s; $a_m = 2,37 \cdot 10^4$ m/s²

14. Por unha corda tensa propágase unha onda transversal con amplitude 5 cm, frecuencia 50 Hz e velocidade de propagación 20 m/s. Calcula:
- A ecuación de onda $y(x, t)$
  - Os valores do tempo para os que $y(x, t)$ é máxima na posición $x = 1$ m

(P.A.U. xuño 04)

Rta.: a) $y = 0,0500 \cdot \sin(100 \cdot \pi \cdot t - 5,00 \cdot \pi \cdot x)$ [m]; b) $t = 0,0550 + 0,0100 \cdot n$ [s], ($n = 0, 1, 2, \dots$)

● Dioptrio plano

- Un raio de luz de frecuencia $5 \cdot 10^{14}$ Hz incide cun ángulo de incidencia de 30° sobre unha lámina de vidro de caras plano-paralelas de espesor 10 cm. Sabendo que o índice de refracción do vidro é 1,50 e o do aire 1,00:
  - Enuncia as leis da refracción e debuxa a marcha dos raios no aire e no interior da lámina de vidro.
  - Calcula a lonxitude de onda da luz no aire e no vidro, e a lonxitude percorrida polo raio no interior da lámina.
  - Acha o ángulo que forma o raio de luz coa normal cando emerxe de novo ao aire.

Dato: $c = 3,00 \cdot 10^8$ m/s

(P.A.U. set. 14)

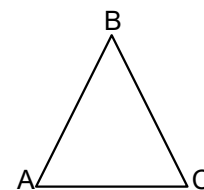
Rta.: b) $\lambda(\text{aire}) = 600$ nm; $\lambda(\text{vidro}) = 400$ nm; $L = 10,6$ cm; c) $\theta_{r2} = 30^\circ$

- Un raio de luz pasa da auga (índice de refracción $n = 4/3$) ao aire ($n = 1$). Calcula:
  - O ángulo de incidencia se os raios reflectido e refractado son perpendiculares entre si.
  - O ángulo límite.
  - Hai ángulo límite se a luz incide do aire á auga?

(P.A.U. xuño 13)

Rta.: a) $\theta_i = 36,9^\circ$; b) $\lambda = 48,6^\circ$

- Sobre un prisma equilátero de ángulo 60° (ver figura), incide un raio luminoso monocromático que forma un ángulo de 50° coa normal á cara AB. Sabendo que no interior do prisma o raio é paralelo á base AC:
  - Calcula o índice de refracción do prisma.
  - Determina o ángulo de desviación do raio ao saír do prisma, debuxando a traxectoria que segue o raio.
  - Explica se a frecuencia e a lonxitude de onda correspondentes ao raio luminoso son distintas, ou non, dentro e fóra do prisma.

Dato: $n(\text{aire}) = 1$

(P.A.U. set. 11)

Rta.: a) $n_p = 1,5$; b) $\theta_{r2} = 50^\circ$

◇ CUESTIÓNS

● Características e ecuacións das ondas

- A intensidade nun punto dunha onda esférica que se propaga nun medio homoxéneo e isotrópico:
  - É inversamente proporcional ao cadrado da distancia ao foco emisor.
  - É inversamente proporcional á distancia ao foco emisor.
  - Non varía coa distancia ao foco emisor.
- Cando un movemento ondulatorio se reflecte, a súa velocidade de propagación:
  - Aumenta.
  - Depende da superficie de reflexión.
  - Non varía.
- Nunha onda de luz:
  - Os campos eléctrico $\vec{E}$ e magnético $\vec{B}$ vibran en planos paralelos.
  - Os campos $\vec{E}$ e $\vec{B}$ vibran en planos perpendiculares entre si.
  - A dirección de propagación é a de vibración do campo eléctrico.

(P.A.U. set. 16)

(P.A.U. set. 15)

(Debuxa a onda de luz).

(P.A.U. xuño 14)

4. Se unha onda atravesa unha abertura de tamaño comparable á súa lonxitude de onda:

A) Refráctase.
B) Polarízase.
C) Difráctase.

(Debuxa a marcha dos raios)

(P.A.U. xuño 14, set. 09)

5. A ecuación dunha onda transversal de amplitude 4 cm e frecuencia 20 Hz que se propaga no sentido negativo do eixe X cunha velocidade de $20 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ é:

A) $y(x, t) = 4 \cdot 10^{-2} \cos \pi (40 \cdot t + 2 \cdot x) \text{ [m]}$
B) $y(x, t) = 4 \cdot 10^{-2} \cos \pi (40 \cdot t - 2 \cdot x) \text{ [m]}$
C) $y(x, t) = 4 \cdot 10^{-2} \cos 2 \pi (40 \cdot t + 2 \cdot x) \text{ [m]}$

(P.A.U. set. 13)

6. Dous focos O_1 e O_2 emiten ondas en fase da mesma amplitude (A), frecuencia (f) e lonxitude de onda (λ) que se propagan á mesma velocidade, interferindo nun punto P que está a unha distancia λ m de O_1 e 3λ m de O_2 . A amplitude resultante en P será:

A) Nula.
B) A .
C) $2 A$.

(P.A.U. xuño 13)

7. A ecuación dunha onda é $y = 0,02 \cdot \sin (50 \cdot t - 3 \cdot x)$; isto significa que:

A) $\omega = 50 \text{ rad}\cdot\text{s}^{-1}$ e $\lambda = 3 \text{ m}$.
B) A velocidade de propagación $u = 16,67 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ e a frecuencia $f = 7,96 \text{ s}^{-1}$.
C) $t = 50 \text{ s}$ e o número de onda $k = 3 \text{ m}^{-1}$.

(P.A.U. xuño 12)

8. Razoa cal das seguintes afirmacións referidas á enerxía dun movemento ondulatorio é correcta:

A) É proporcional á distancia ao foco emisor de ondas.
B) É inversamente proporcional á frecuencia da onda.
C) É proporcional ao cadrado da amplitude da onda.

(P.A.U. set. 11)

9. Unha onda de luz é polarizada por un polarizador A e atravesa un segundo polarizador B colocado despois de A. Cal das seguintes afirmacións é correcta con respecto á luz despois de B?

A) Non hai luz se A e B son paralelos entre si.
B) Non hai luz se A e B son perpendiculares entre si.
C) Hai luz independentemente da orientación relativa da e B.

(P.A.U. xuño 11)

10. Unha onda harmónica estacionaria caracterízase por:

A) Ter frecuencia variable.
B) Transportar enerxía.
C) Formar nodos e ventres.

(P.A.U. xuño 10)

11. A luz visible abarca un rango de frecuencias que van desde (aproximadamente) $4,3 \cdot 10^{14} \text{ Hz}$ (vermello) até $7,5 \cdot 10^{14} \text{ Hz}$ (ultravioleta). Cal das seguintes afirmacións é correcta?

A) A luz vermella ten menor lonxitude de onda que a ultravioleta.
B) A ultravioleta é a máis enerxética do espectro visible.
C) Ambas aumentan a lonxitude de onda nun medio con maior índice de refracción que aire.

(P.A.U. xuño 10)

12. Cando unha onda harmónica plana propágase no espazo, a súa enerxía é proporcional:

A) $1/f$ (f é a frecuencia)

- B) Ao cadrado da amplitude A^2 .
- C) A $1/r$ (r é a distancia ao foco emisor)

(P.A.U. set. 09)

13. Unha onda luminosa:

- A) Non se pode polarizar.
- B) A súa velocidade de propagación é inversamente proporcional ao índice de refracción do medio.
- C) Pode non ser electromagnética.

(P.A.U. xuño 09)

14. Se a ecuación de propagación dun movemento ondulatorio é $y(x, t) = 2 \cdot \sin(8\pi \cdot t - 4\pi \cdot x)$ (S.I.), a súa velocidade de propagación é:

- A) 2 m/s
- B) 32 m/s
- C) 0,5 m/s

(P.A.U. xuño 08)

15. Se un feixe de luz láser incide sobre un obxecto de pequeno tamaño (da orde da súa lonxitude de onda),

- A) Detrás do obxecto hai sempre escuridade.
- B) Hai zonas de luz detrás do obxecto.
- C) Refléctese cara ao medio de incidencia.

(P.A.U. set. 07)

16. Unha onda electromagnética que se atopa cun obstáculo de tamaño semellante á súa lonxitude de onda:

- A) Forma nunha pantalla, colocada detrás do obstáculo, zonas claras e escuras.
- B) Polarízase e o seu campo eléctrico oscila sempre no mesmo plano.
- C) Refléctese no obstáculo.

(P.A.U. xuño 07)

17. Na polarización lineal da luz:

- A) Modifícase a frecuencia da onda.
- B) O campo eléctrico oscila sempre nun mesmo plano.
- C) Non se transporta enerxía.

(P.A.U. set. 06)

18. Cando a luz atravesa a zona de separación de dous medios, experimenta:

- A) Difracción.
- B) Refracción.
- C) Polarización.

(P.A.U. xuño 06)

19. O son dunha guitarra propágase como:

- A) Unha onda mecánica transversal.
- B) Unha onda electromagnética.
- C) Unha onda mecánica lonxitudinal.

(P.A.U. set. 05)

20. Nunha onda estacionaria xerada por interferencia de dúas ondas, cúmprese:

- A) A amplitude é constante.
- B) A onda transporta enerxía.
- C) A frecuencia é a mesma que a das ondas que interfieren.

(P.A.U. xuño 05)

21. Tres cores da luz visible, o azul o amarelo e o vermello, coinciden en que:

- A) Posúen a mesma enerxía.

- B) Posúen a mesma lonxitude de onda.
- C) Propáganse no baleiro coa mesma velocidade.

(P.A.U. xuño 04)

● Dioptrio plano

1. Un raio de luz láser propágase nun medio acuoso (índice de refracción $n = 1,33$) e incide na superficie de separación co aire ($n = 1$). O ángulo límite é:
A) $36,9^\circ$
B) $41,2^\circ$
C) $48,8^\circ$
(P.A.U. xuño 15)
2. No fondo dunha piscina hai un foco de luz. Observando a superficie da auga veríase luz:
A) En toda a piscina.
B) Só no punto encima do foco.
C) Nun círculo de radio R ao redor do punto encima do foco.
(P.A.U. set. 10)
3. Cando un raio de luz monocromática pasa desde o aire á auga prodúcese un cambio:
A) Na frecuencia.
B) Na lonxitude de onda.
C) Na enerxía.
Dato: $n(\text{auga}) = 4/3$
(P.A.U. set. 10)
4. Un raio de luz incide desde o aire ($n = 1$) sobre unha lámina de vidro de índice de refracción $n = 1,5$. O ángulo límite para a reflexión total deste raio é:
A) $41,8^\circ$
B) 90°
C) Non existe.
(P.A.U. set. 08)
5. Cando un raio de luz incide nun medio de menor índice de refracción, o raio refractado:
A) Varía a súa frecuencia.
B) Achégase á normal.
C) Pode non existir raio refractado.
(P.A.U. set. 07)
6. Cando a luz incide na superficie de separación de dous medios cun ángulo igual ao ángulo límite iso significa que:
A) O ángulo de incidencia e o de refracción son complementarios.
B) Non se observa raio refractado.
C) O ángulo de incidencia é maior que o de refracción.
(P.A.U. set. 05)
7. Se o índice de refracción do diamante é 2,52 e o do vidro 1,27.
A) A luz propágase con maior velocidade no diamante.
B) O ángulo límite entre o diamante e o aire é menor que entre o vidro e o aire.
C) Cando a luz pasa de diamante ao vidro o ángulo de incidencia é maior que o ángulo de refracción.
(P.A.U. xuño 05)
8. O ángulo límite na refracción auga/aire é de $48,61^\circ$. Se se posúe outro medio no que a velocidade da luz sexa $v(\text{medio}) = 0,878 v(\text{auga})$, o novo ángulo límite (medio/aire) será:
A) Maior.
B) Menor.
C) Non se modifica.

(P.A.U. xuño 04)

Actualizado: 04/08/23

Cuestións e problemas das [Probas de avaliación do Bacharelato para o acceso á Universidade](#) (A.B.A.U. e P.A.U.) en Galiza.

[Respostas](#) e composición de [Alfonso J. Barbadillo Marán](#).